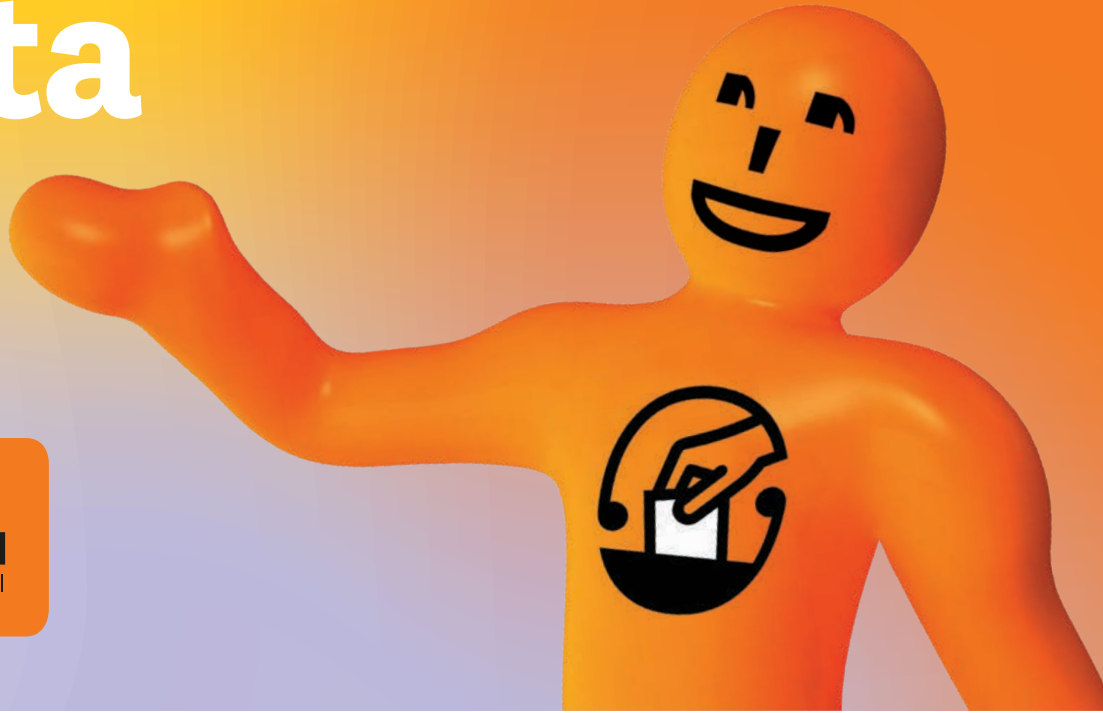

Tapena ke lehitala ma palota

**ELECTORAL
COMMISSION**
TE KAITIAKI TAKE KŌWHIRI

Hea te lehitala ai ke palota?

Kafai koe kua lehitala ke palota, e mafai ke fai ho leo i na faiga palota lautele, na faigapalota i te komiuniti ma na faiga filifiliga fakamua. Ko na palota ko o avanoa ia e fai ai tau to leo i te filifiliga pe ko koe e hui e ai i au matakupu taua.

E mafai ke fakamautinoa e koe te lagona o to leo kafai koe e lehitala ke palota.

Ko ai te mafai ke lehitala ma palota?

Ko koe e tatau ke lehitala kafai ko koe e:

- **18 o tauhaga pe i luga ake, ma**
- **ko he hitiheni New Hila pe he tino nofo mau i Niu Hila, ma**
- **na nofo holokatoa i Niu Hila i he piliota ova atu i te tauhaga i tona olaga.**

Kafai koe he Auhetalia, Kuki Ailani Māori, Niue pe he Tokelau, koe e mafai ke lehitala kafai koe kua nofo holokatoa i Niu Hila i he 12 mahina.

Kafai ko koe e nofo i fafo o Niu Hila e mafai koe ke lehitala ki te Faiga Palota 2023 kafai koe:

- **he Hitiheni Niu Hila nae i Niu Hila i te 6 tauhaga kua teka, pe**

- **pe he tino nofomau o Niu Hila ma kua nofo i Niu Hila i te 4 tauhaga kua teka.**

Kafai e uma te Faiga Palota 2023 ko na vaega ienei e toe hui ki te 3 tauhaga mo na hitiheni Niu Hila ma te 12 mahina mo na tinonofomau i Niu Hila.

Mo na mafuaga fakafaiga palota, ko na tinonofomau ko ho he tino nofo aloakia fakatetulafono i Niu Hila ma e he manakomia ke fano kehe ma te fenua i he taimi patino. Ko na vaega ienei e aofia ai he tino na hau ki Niu Hila i he visa nofotumau.

Ko koe emafai ke lehitala kafai ko koe kua katoa to 17 tauhaga. Kafai koe kua 18 tauhaga, ko koe e lehitala hako ma kua tapena ke palota.

E vefea ona lehitala au?

E faigofie te lehitala pe fakahako na fakamatalaga agai kia e koe. E mafai koe ke:

- ahiahi ki te **vote.nz** ma fakaaoga to laihene kave tavale, pe ko to pepa malaga Niu Hila pe ko te RealMe verified identity ke lehitala ai
 - hea nakai fai totogi **0800 36 76 56** mo e ole ke fakafano atu taha tohiaaga kia koe
- Kafai koe kua lehitala ko to igoa e e fakamau i te lihi o na tino palota. Ko to igoa e tatau ke i loto o te lihi o na tino e palota.

E tatau na fakamatalaga uma agai ki a te koe ke mautinoa e hako ma katoatoa maihe lava kafai koe e hifi ki he tahi fale pe ko he kakai.

E iei ni o popolega agai ki te malu puipui o koe?

Kafai ko koe e popole ki te haogalemu o koe ma to kaiga, e mafai koe ke apalai ke tuku ki na lihi o na tino palota e he fakailoa. E fakamautino e ki matou ko na fakamatalaga uma agai ki te koe e malu ma e he fokia e ki matou ki he tino.

Fano ki **vote.nz** pe telefoni ki **0800 36 76 56** mo ni ietahi fakamatalaga ma he pepa apalai fakatumu

E manakomia e koe he fehoahoani ke apalai?

E mafai koe ke hakili fehoahoani ki he tio e ke iloa, e ve he uo pe ko he tino i to kaigapelea ki he tino i te matou vaega lehitala i te fakaumaga o tau pepa, pe fakauma tau pepa i te neti mo koe.

E he manakomia ke haini e koe te pepa. Kafai e ke iloa he tino e he ia mafai fakauma, ma haini ta na pepa aua e he malohi pe manakomia ni fehoahoaniga fakapitoa, e mafai koe ke fehoahoani ki ei.

Fano ki **vote.nz** ke hakili ai na auala e mafai ai koe ke fehoahoani ki he tino e lehitala ke palota.

Lehitala ke palota kafai koe he Māori

Kafai koe he Māori pe tupuna Māori ma fatoa lehitala, e iei au filifiliga taua e tatau ke fai. E tatau ke fai hau tonu pe ko tefea te kulupu palota e fia iei ai koe: ko te kulupu palota a tagata lautele pe ko te kulupu palota a Māori. Ko tau fakaikuga e mafai ke afia ai te kulupu palota ma te palota katoa.

Kafai e filifili e koe ke kupu palota lautele ko koe e palota ki he hui mai te palota lautele. Ka fai koe e filifili ke kulupu palota Māori, ko koe e filifili ki he hui mai na palota Māori.

Koe e palota i te lihi o na vaega politiki i te kulupu palota lava e ie koe.

Ko te lihi palota e filifili e koe e mafai ke afia ai tau palota i na faiga palota fakaloto i fale. Kafai koe e i te lihi palota a Māori ma ko tau kaupulepule fakalotoifale e iei he kulupu Māori e iei, ko koe e palota ki hui mai te kulupu Māori.

E mafai ke hui te lihi palota e iei ai koe i ho he taimi vagana ai i loto o te 3 mahina ka ko heki faia te faiga palota ma na faiga filifiliga fakalotoifale ma i ni ietahi taimi fakapitoa ka ko heki faia te faiga filifiliga o te palemene.

E manakomia ni ietahi fakamatalaga?

Mo ni ietahi fakamatalaga agai ki te lehitala ma te palota:

- ahi te **vote.nz**
- telefoni ki **0800 36 76 56**

Ko na fakamatalaga agai ki te lehitala ma te palota e maua i na gagana kehekehe i te **vote.nz**

**ELECTORAL
COMMISSION**
TE KAITIAKI TAKE KŌWHIRI